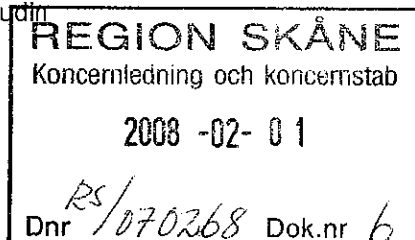

Koncernledningen
Lars-Åke Rudin

Datum 2008-01-02
Dnr RS/070268

1 (9)

Regionstyrelsen

Förslag till "Regionstyrelsens tillämpningsanvisningar för utvecklingen av alternativa driftformer"

Ordförandens förslag

Regionstyrelsens beslut, under förutsättning av regionfullmäktiges beslut avseende "Policy för utveckling av alternativa driftformer inom Region Skåne"

1. Regionstyrelsen fastställer "Regionstyrelsens tillämpningsanvisningar för beslutsordningen för utveckling av alternativa driftformer"
2. Regionstyrelsen uppdrar åt regiondirektören att utse representanter till föreslagna ARENA

Bakgrund

Regionfullmäktige har 2007-11-26—27 antagit policy för utveckling av alternativa driftsformer samt uppdragit åt regionstyrelsen att utforma och fastställa tillämpningsanvisningar för beslutsordningen beträffande alternativa driftsformer.

Beslutsordning

En verksamhet som kan bli föremål för alternativ drift kan initieras från:

- Samtliga nämnder och regionstyrelsen
- Regiondirektören
- Den särskilda ARENA som tillskapats för att tillvarata medarbetares och andras idéer.

Förslaget ska prövas utifrån regionfullmäktiges fastställda policy för alternativa driftsformer, den särskilda checklista som biläggs regionstyrelsens tillämpningsanvisningar.

Regiondirektören beslutar om ansvar och organisation för beredning inom fokusområdet Alternativa driftsformer samt utser representanter till nedanstående beskrivna ARENA.

Inför eventuell upphandling ska ärendet hanteras i avsedda politiska organ, företrädesvis hälso- o sjukvårdsnämnden och dess avtalsutskott eller regionstyrelsen. Vid större eller principiellt viktiga upphandlingar ska slutgiltigt ställningstagande alltid ske i regionstyrelsen utifrån styrelsens ägaransvar.

Uppföljning

Behovet av uppföljning och utvärdering kvarstår på minst oförändrad ambitionsnivå då en mångfald av aktörer driver verksamhet på Region Skånes uppdrag. Detta kommer att ställa krav på en utveckling av uppföljningsrutiner för avtalsreglerad verksamhet. Inför varje större entreprenadupphandling ska uppföljningsrutinerna vara verifierade i anbudsförfrågan. Uppföljningen ska avse samtliga de parametrar som ingår i Region Skånes modell för balanserad styrning.

Definitioner

Av nedanstående sammanställning av definitioner av olika typer av alternativa driftsformer framgår också Region Skåne syn på dessa utifrån , den av Regionfullmäktige, antagen policy.

Utmaningsrätt (intern och extern)

Extern

Innebär att extern aktör utmanar landstingsdriven verksamhet genom att presentera förslag som gör att verksamheten kan drivas till antingen ett lägre pris med bibehållen kvalitet eller med högre kvalitet till samma kostnad, samt har rätt att ta över verksamheten.

Intern

Innebär att egna verksamheter utmanar landstingsdriven verksamhet genom att presentera förslag som gör att verksamheten kan drivas till antingen ett lägre pris med bibehållen kvalitet eller med högre kvalitet till samma kostnad, samt har rätt att ta över verksamheten.

Enligt antagen policy kommer formell utmaningsrätt ej att tillämpas, utan föreslagen ARENA ersätter utmaningsrätten.

Avknoppning (personalkooperativ, bolag mm)

En avknoppning är en verksamhet som bildats genom att ett dotterbolag, en avdelning eller grupp individer (anställda, medlemmar) från ett företag, en myndighet, en förening eller liknande har blivit en fristående verksamhet med nya huvudmän, inte sällan bestående av (delar av) individerna i den nya verksamheten.

Uppmuntras i föreslagen policy, men avknoppning innebär **inte** med automatik ett verksamhetsövertag utan ska föregås av upphandling enligt LOU.

Outsourcing

Outsourcing är ett engelskt låneord och betyder att ett företag, för att kunna fokusera på sin kärnverksamhet, uppdrar åt ett annat företag att sköta en eller flera processer eller verksamheter.

Uppmuntras i föreslagen policy.

Egenregi anbud

Ger möjlighet för egna interna verksamheter att lämna anbud vid t ex en entreprenadupphandling.

Denna möjlighet medges inte, eftersom hälso- och sjukvårdsuppdrag tilldelas extern aktör efter upphandling.

Privatisering

Innebär att verksamhet bedrivs i privat regi utan offentlig finansiering.

Entreprenad

Innebär att verksamhet som drivs av offentliga aktörer upphandlas enligt bestämmelserna i lagen om offentlig upphandling, LOU.

Uppmuntras i föreslagen policy.

Resultatenhet

En förvaltning kan bestå av ett antal resultatenheter. Inom en resultatenhet ansvar ledningen för skillnaden mellan intäkter och kostnader dvs för resultatet. Förvaltningen (förvaltningschef) har dock fortfarande det formella och övergripande ansvaret för resultatenheten.

Intraprenad

Intraprenaden är i grunden en resultatenhet med större befogenheter och större ansvar för verksamhet, ekonomi och personal. Intraprenaden har större och mera långsiktigt ansvar för enheten och dess ekonomi, anställda, resultat och redovisning. Förvaltningen (förvaltningschef) har dock fortfarande det formella och övergripande ansvaret för intraprenaden

Kostnadsenhet

En förvaltning kan bestå av ett antal kostnadsenheter. Inom en kostnadsenhet ansvarar ledningen för resursförbrukningen dvs kostnaden. Förvaltningen (förvaltningschef) har dock fortfarande det formella och övergripande ansvaret för resultatenheten.

Intäktsenhet

En förvaltning kan bestå av ett antal intäktsenheter. Inom en intäktsenhet ansvarar ledningen primärt endast för intäkterna. Förvaltningen (förvaltningschef) har dock fortfarande det formella och övergripande ansvaret för resultatenheten.

Balansräkningsenhet

Syftet med balansräkningsenheter är att klargöra det ekonomiska ansvaret för en avgränsad enhet. En balansräkningsenhet kan vara en nämnd, förvaltning eller annan avgränsad enhet. Enheten får ett totalt ansvar för sina tillgångar och skulder. Balansräkningens resultat och ekonomiska ställning redovisas i resultaträkning och balansräkning. Förvaltningen (förvaltningschef) har dock fortfarande det formella och övergripande ansvaret för balansräkningsenheten.

Investeringsenhet

En förvaltning kan bestå av ett antal investeringsenheter. Inom en investeringsenhet ansvarar ledningen för enhetens resultat i förhållande till kapitalanvändningen. Enheten beslutar själv om kapitalvolymen och dess finansiering. Förvaltningen (förvaltningschef) har dock fortfarande det formella och övergripande ansvaret för balansräkningsenheten.

Alla typer av resultatenheter inkl intraprenader ska särskilt beaktas i det uppdrag som regiondirektören fått av regionstyrelsen (2007-11-08), avseende utveckling av den egna verksamheten, där frågan om intraprenader särskilt ska belysas.

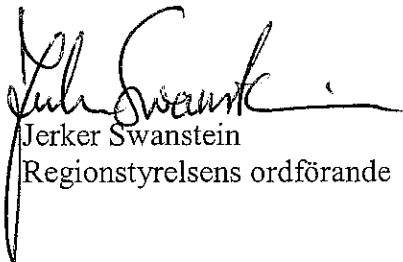
ARENA

Ett särskilt forum, benämnt ARENA, kommer att tillskapas för att ge framförallt medarbetare, men även externa intressenter möjligheter att presentera tankar och idéer i syfte att utveckla den skånska verksamheten. Detta forum ska även vara en plats för yrkesgrupper som för närvarande inte har medarbetare inom Region Skåne. Det kan t ex avse naprapater och kiropraktorer som önskar en dialog om förutsättningarna för att kunna bli en del av den skånska hälso- och sjukvården.

ARENA ska bestå av blandande kompetenser inom sjukvård, utveckling, ekonomi, personal mm. Kompetenserna inom ARENA kan över tid skifta beroende av frågornas karaktär och innehåll. ARENA ska arbeta under konfidentiella former.

Checklista – att beakta

Av bilaga framgår den checklista som alltid särskilt skall beaktas vid en eventuell upphandling. Samtliga punkter ska belysas i de beslutsunderlag som bildar underlag till de olika politiska besluten.

Jerker Swanstein
Regionstyrelsens ordförande

Sören Olofsson
Regiondirektör

Bilaga 1: Checklista – att beakta

Bilaga

Checklista – att beakta

- Kopplingar mot andra stora förändringsprojekt

Vid en upphandling måste kopplingar mot andra större förändringsprojekt som pågår göras och beskrivas i beslutsunderlaget

- Avgränsningar till kvarvarande verksamhet

En tydlig avgränsning till kvarvarande verksamhet måste kunna göras för att onödiga och kostsamma gränsdragningsdiskussioner ska kunna undvikas. Med anledning härav ska, i normalfallet, endast tydligt avgränsbara verksamheter, hela verksamheter eller förvaltningar komma ifråga för alternativ drift. Hela sjukhus är i dagsläget inte en fråga för alternativ drift.

- Legala grunder

Lagen om offentlig upphandling (LOU) ska användas vid upphandling av alternativ driftsform.

För att undvika framtida rättsliga processer är det viktigt att tydliga definitioner av begrepp tillämpas. Hälso- och sjukvårdsuppdrag som tilldelas extern aktör ska upphandlas enligt Lagen om offentlig upphandling (LOU). Med extern aktör avses annan juridisk person än Region Skåne. Detta innebär att egenregianbud, dvs från egna verksamheter inom Region Skåne, inte ska godkännas.

Däremot uppmuntras avknoppning i t ex personalkooperativ eller egna bolag och utgör viktiga delar i den mångfald policyn förväntas medföra. Dessa betraktas då som extern aktör och får lämna anbud på samma villkor som andra aktörer.

För att åstadkomma en mångfald av entreprenörer bör tas i beaktande att volymen i upphandlingarna medger anbud även från personalkooperativ och icke-vinstdrivande organisationer.

Direktupphandling får ske endast undantagsvis och i enlighet med gällande upphandlingspolicy. Denna ska tillämpas även vid förlängning av avtal som tillkommit inom ramen för ”policy för utveckling av alternativa driftsformer inom Region Skåne”.

- Affärsmässighet

I alla avtalsrelationer är det viktigt med affärsmässighet. Detta har särskilt stor bäring på Region Skåne som företräder medborgarna och förvaltar skattebetalarnas pengar.

Innan en verksamhet upphandlas ska en affärsmässig bedömning göras. Bland annat ska belysas huruvida det finns en marknad med konkurrens och flera aktörer. Om det saknas en fungerande marknad bör inte upphandling genomföras. Vidare bör enbart verksamheter som Region Skåne långsiktigt avser att finansiera bli föremål för upphandling.

- Pris och värdering vid försäljning

Vid försäljning av fast eller lös egendom samt immateriella tillgångar ska marknadsmässig värdering och prissättning ske. Exempel på immateriella tillgångar kan vara listade patienter.

- Finansiering av entreprenaden

I samband med beslut att utse ny entreprenör ska finansieringen tydligt framgå av beslutet.

- Beakta avvecklingskostnader eller eventuella dubbla kostnader under övergångstid

Eventuella avvecklings- eller övergångskostnader eller andra kostnader som kan tänkas uppstå vid en upphandling ska beskrivas i beslutsförslaget. Ökade kostnader av typen overhead el motsvarande som kan uppstå då delar av en verksamhet eller förvaltning upphandlas ska belysas.

- Utbildningsåtagande

När en verksamhet ska läggas ut på entreprenad ska det säkerställas att eventuell entreprenör tillhandahåller utbildnings- och praktikplatser i motsvarande grad.

Utbildnings- och praktikplatser avser såväl gymnasiala utbildningar, medellånga högskoleutbildningar samt läkarutbildning. I policyn nämnda utbildningar ska enbart ses som exempel på utbildningar som Region Skåne tillhandahåller utbildnings- och praktikplatser till. Samtliga idag förekommande utbildnings- och praktikplatser som Region Skåne tillhandhåller kan bli aktuella för en kommande entreprenör.

- Forskningsverksamhet och samarbete med Medicinska Fakulteten

I beslutsunderlaget ska framgå hur eventuell forskningsverksamhet i utlagd verksamhet skall hanteras och hur samarbetet med Medicinska Fakulteten tillgodoses och säkerställs.

- Hälsokonsekvensanalys

I beslutsförslaget ska också hälsokonsekvensanalyser göras i syfte att klargöra entreprenadens betydelse för såväl invånarna som den verksamhet som kvarstår i egen regi.

- Verksamhetsövergång

Vid upphandling av en befintlig verksamhet i egen regi, som ska övergå till extern entreprenör, ska reglerna för verksamhetsövergång tillämpas.

Av det avtal som upprättas mellan parterna ska tydligt framgå att entreprenören vid avtalstidens utgång har skyldighet att på bästa sätt medverka till verksamhetsövergång, antingen till ny privat entreprenör eller Region Skåne.

- Personalomställning

De av regionstyrelsen, fastställda riktlinjer för personalomställning ska tillämpas.

- Kvalitet och öppenhet

Vid tecknandet av avtal med privata entreprenörer ska ställas krav på öppna kvalitetsjämförelser. Samverkan med Region Skånes verksamheter och andra viktiga aktörer ska ske i öppenhet. Avtal med entreprenörer ska alltid vara en del av de olika vårdbehov som finns i Skåne. Denna öppenhet bör även omfatta frågor av ekonomisk art. En entreprenör till Region Skåne ska också kunna redovisa hur arbetet med att implementera Region Skånes policys genomförs.

- Samverkan

Region Skånes tjänstemän och verksamheter ska medverka till att entreprenören har god tillgång till det stöd och den service som avtalats. En privat entreprenör ska känna sig som en del av Region Skånes totala verksamhet. Ansvaret för detta delas av entreprenören och Region Skåne.

- Fria nyttigheter

Hur man avser att hantera fria nyttigheter ska beskrivas. Utgångspunkten ska vara att externa entreprenörer hanteras på samma sätt som egna verksamheter.

- Samordning med investeringsbehov

Det är viktigt att en kontinuerlig avstämning sker så att Region Skåne inte investerar i verksamhet som ska upphandlas.

- Uppföljning

Se avsnittet uppföljning i tillämpningsföreskrifterna.